

SUDENHUUTELIJAN PÄIVÄKIRJAT III

Helsingissä ja Brysselissä 2017-2022

Anssi Kullberg

Sudenhuutelijan päiväkirjat III

Helsingissä ja Brysselissä, 2017—2022

Anssi Kullberg

Copyright © 2025 Anssi Kullberg

Kaikki oikeudet pidätetty.

© 2025 Anssi Kullberg

Kustantaja: BoD · Books on Demand, Mannerheimintie 12 B,

00100 Helsinki, bod@bod.fi

Kirjapaino: Libri Plureos GmbH, Friedensallee 273,

22763 Hampuri, Saksa

ISBN: **978-952-80-9692-4**

Kansikuva: Anssi Kullberg

Johdanto

Tämä kirja on kolmas julkaistavaksi toimitettu kooste *Maailma ja paikat* -blogissa kirjoitetuista teksteistä, kattaen vuosia 2017—2022. Kirjan tarkoitus on saattaa osa noista kirjoituksista kirjallisesti luettavampaan muotoon ja samalla niiden säilyttäminen jälkipolville. Maailman ollessa nykyisellä tolallaan ei voida luottaa kriittisten kirjoitusten säilymiseen amerikkalaisen teknologiayhtiön omistamalla alustalla.

Sarjan nimi *Sudenhuutelijan päiväkirjat* viittaa Aisopoksen satuun, jossa paimenpoika pelotteli ilkikurisuuttaan kyläläisiä huutamalla, että susi tulee. Kun susi sitten lopulta tuli, kukaan ei ottanut poikaa vakavasti, vaan susi söi hänet suihin. Kirjoitellessani viimeisten vuosikymmenten aikana putinilaisen Venäjän, länsimaisen äärioikeiston ja trumpilaisen Amerikan muodostamista uhista Euroopan turvallisuudelle, liberaalille demokratialle, sääntöpohjaiselle maailmanjärjestykselle ja arvostamalleni länsimaiselle elämäntavalle, sain aika ajoin kuulla itseäni verratun sutta huudelleeseen poikaan.

Sittemmin monista esittämistäni ajatuksista tuli valtavirtaa. Kirjoitusajankohtinaan nuo ajatukset eivät kuitenkaan vielä olleet lainkaan suosittuja suomalaisten keskuudessa – paitsi ehkä blogini lukijoiden. Näkemysni maailman menosta pidettiin pessimistisinä, mielipiteitäni jyrkinä, suosituksiani epärealistisinä. Blogini aiheutti pahoja puheita, pahimmillaan myös suoria uhkauksia ja selän takana kirjelmöintejä. Kirja antaa toivottavasti lukijoille mahdollisuuden pohtia jälkiviisaasti ja ihan itse, mitä oikeastaan kirjoituksissani sanoin ja tarkoitin.

Sarjan ensimmäinen kirja käsitti vuodet 2011—2013 ja sen keskeisiä teemoja olivat arabikevät ja Afganistan. Toinen kirja kattoi Ukrainassa viettämäni vuodet 2013—2017 ja sen tematiikka keskittyi vahvasti Ukrainaan, Venäjään ja Eurooppaan.

Tämä kolmas kirja käsittää vuodet 2017—2022, jakautuen kahteen asuinpaikkaan – Helsinkiin ja Brysseliin. Kirjan alussa olen juuri muuttanut neljän Kiovassa eletyn vuoden jälkeen Helsinkiin. Helsingin vuosinani työtehtäväni liittyivät vahvasti Kaakkois-Aasiaan, mikä myös heijastuu monina matkoina tuohon maailmankolkkaan. Pandemian aikaan, kesällä 2020, siirryin Helsingistä Brysseliin, jossa työskentelin ensin yleisesti demokratian ja sittemmin, Venäjän hyökkäyssodan käynnistyttyä, erityisesti eurooppalaiseen liberaalidemokraattiseen järjestelmään ja sääntöpohjaiseen maailmanjärjestykseen kohdistuvan uhan parissa.

Kirja alkaa Örön saarelta, joka sittemmin tuli minulle läheiseksi pakopaikaksi maailman melskeiltä, ja päättyy viimeiseen kesään Brysselissä, jota tuli seuraamaan muutto aivan toisenlaiseen ympäristöön, Pakistaniin, seuraaviksi kolmeksi vuodeksi. Kirjassa liikutaan aiempia kirjoja enemmän Suomessa, mutta myös Euroopassa, ja näitä tarkastellaan samanlaisella, ajoittain ironisella otteella kuin vieraampia maailmankolkkia edellisissä kirjoissa. Suomeen asettuminen näyttäytyy kirjan alussa, Ukrainassa vietettyjen vuosien jälkeen, monien hyvään elämään kohdistuvien haasteiden värittämänä. Muitakaan maailmankolkkia ei kirjasta kuitenkaan puutu, sillä siinä matkataan mm. Kaakkois-Aasiaan, Pohjois-Afrikkaan, Välimeren-maihin ja Latinalaiseen Amerikkaan.

Tämän kirjan kattamana ajanjaksona koettiin mm. COVID:in aiheuttama pandemia, joka mullisti joksikin aikaa sekä arkea että ihmisten ajattelua, Bidenin voittoon päättäneet Yhdysvaltain presidentinvaalit, Afganistanin lankeaminen Talibanin käsiin ja Venäjän täysimittaisen hyökkäyssodan käynnistyminen Ukrainaa vastaan. Näitä kaikkia aiheita kommentoidaan, mutta tekstejä hallitsee aiempia kahta kirjaa vähemmän maailmanpoliittinen analyysi ja niissä käsitellään aiempia kirjoja enemmän arkea ja inhimillistä elämää. Kirjan kattamien merkintöjen aikana tapahtui myös paljon yksityiselämässäni – vaikkei sitä blogiteksteissä suoraan sanotakaan, eräästä matkoini kumppanista tuli pysyvä elämänkumppani, kihlauduin Espanjan Galiciassa alkukevällä 2022 ja avioiduin saman vuoden kesällä.

Kuten edellisissä kirjoissa, myös luonto ja linnut saavat paljon tilaa ja kommentaaria osakseen. Samoin kirjoittajan muut harrastukset, kuten

kirjoittaminen, lukeminen ja šakki, josta noina vuosina innostuin. Lukija, joka ei tunne mielenkiintoa näitä asioita kohtaan, saattaa ajoittain ikävystyä niiden parissa. Jos niin käy, kannattaa ehkä vain selata sivuja eteenpäin toisiin aiheisiin, sillä aiheita ihmeteltäviksi kirjassa riittää.

Painettua julkaisua ja monenkirjavaa lukijakuntaa varten tekstejä on valikoitu ja siellä täällä lyhennetty. Sen sijaan en ole kajonnut asiasisältöön – niissäkään tapauksissa, joissa tietoni tai mielipiteeni asioista on saatanut muuttua blogitekstien kirjoittamisen ajoista. Onhan päiväkirjojen tehtävä myös dokumentoida oman ajattelun kehittymistä ja muuttumista ajassa ja tapahtumien virrassa.

Örön ihmeitä

12. elokuuta 2017

Viime viikonloppuna sain ilon tutustua Örön entisen linnakesaaren merihenkisiin olosuhteisiin biologisen ekspedition merkeissä. Saaren elämysmatkailu on saanut oman nimensäkin – öroitiikka. Öroitiikka alkoi varustetäydennyksellä Perniössä ja jatkui pitkällä odotelulla Kasnäsin satamassa, kun yhteysaluksen aikataulu oli muistettu hieman pieleen.

Sukulaiseni on toteuttanut Öröllä vuodesta 1990 saakka entomologista tutkimusta, josta on karttunut runsaasti tietoa esimerkiksi ilmaston lämpenemisen vaikutuksista. Pohjoinen lajisto on vetäytynyt, eteläinen puolestaan levittäytyy Suomeen siten, että ilmaantuu ensimmäiseksi Suomenlahden saarille. Puolustusvoimain luovuttua tästä aarresaarestaan, on tullut merkityksellisesti havainnoida niitä lajistomuutoksia, joihin saaren siviilihallinto ja virkistyskäyttö johtavat.

Vanhoissa armeijan rakennuksissa on nykyään matkailijoille suunnattuja palveluja, kuten majoitusta, kauppa ja ravintola. Torstaina ja perjantaina saarella oli vain vähän muita vieraita, mutta viikonloppuna sen pääväylät täyttyivät eläkeläisistä, koululaisista ja tavallisista ulkoilijoista, mikä tuntui alkuun oudolta entisellä suljetulla saarella.

Öro on yhä suojeltu ja sen suomalaisittain harvinaisista elinympäristöistä, kuten kedoista, nummista ja avoimista ruohokasvuisista hiekkarannoista yritetään pitää huolta, jottei kävisi kuten monille muille linnakesaarille. Niillä Puolustusvoimain suojelevan vaikutuksen poistuttua on heti alettu ”hoitaa” metsiä ja muuttaa niittyjä nurmikentiksi, mikä tehokkaasti tuhoaa saarten herkäät erityisolosuhteet ja tekee niistä minkä tahansa mannersuomalaisen taimitarhan tai esikaupunkialueen kaltaisia köyhiä ympäristöjä.

Vietimme Öröllä kolme yötä ja neljä päivää. Rutiiniin kuului päiväajan käyttäminen varsinaiseen rysienkokemistyöhön, iltaisin puolestaan grillattiin kasslerlihaa ja nautittiin asianmukaisia virvokkeita. Päivän loppupuolella rantakallioilla syötiin peuran kankkua raakana. Yksi valkohäntäpeura nähtiin yöllä otsalamppujen loisteessa myös saaren keskellä olevassa metsässä.

Retkikunnassamme oli neljä jäsentä. Mitä tuloksiin tulee, jo saarella oltaessa löytyi ainakin yksi saarelle uusi mittarilaji – ja muutama muu on sittemmin löytynyt aineiston analysoinnin yhteydessä. Saarella on tällä hetkellä ennätys perhoslajien määrässä, joskin se johtunee osittain siitä, että siellä on ollut käynnissä systemaattinen tutkimus.

Lintujakin oli nähtävissä varsin hyvin. Elokuun alkupuoli on yleensä lintumaailmassa hiljaista aikaa, koska monilla linnoilla on silloin lentopokaset maastossa kasvamassa eivätkä ne pidä ääntä itsestään ennen kuin kuun loppua kohti alkavat kerääntyä muuttoparviksi.

Arktisten kahlaajien ensimmäisen aallon muutto oli kuitenkin jo käynnistynyt. Saaren rannoilla oli sadoittain suosirrejä ja joukossa iso-, kuovi- ja pikkusirrejä, tyllejä, valko-, punajalka- ja metsävikloja, liroja, rantasipejä, punakuireja, tundrakurmitsoja ja meriharakoita. Myös naurulokkeja sekä kala- ja lapintiiroja näkyi paljon muutolla. Kova tuuli oli ajanut kahlaaja- ja lokkiparvet saaren rannoille paikallisiksi, mikä mahdollisti hyvän havainnoinnin ja valokuvauksen.

Örön sisäosissa lintuja oli vähänlaisesti. Metsän pikkulintujen sekaparvia kuitenkin liikkui saaren eri osissa, koostuen pääasiassa peipoista, tali-, sini- ja töyhtötaisista, harmaasiepoista ja pajulinnuista. Yksi nuori sirkku aiheutti jonkin verran päänvaivaa kunnes lopulta arvioin sen keltasirkkuksi. Rannikon pensaissa oli pensaskerttuja, kallioiden katajissa hernekerttuja ja tervaleppälehdoista löytyi kultarinta. Pikkukäpylintuja, hemppoja, tiklejä ja viherpeippoja liikkui pitkin saarta pienissä parvissa.

Nummella, jolla on takavuosina pesinyt mm. Suomessa harvinainen nummikirvinen, oli nyt läsnä kangaskiuru. Se käyttäytyi alkuun kovin lyhytvarvaskiurumaisesti, mutta istahdettuaan lopulta puuhun ei

lajinmäärityksestä jäänyt epäselvyyttä. Rantaniityillä peuranperää jär-
siessämme tuli saaren paikallinen korppipariskunta tervehtimään meitä
aikuisen poikasen kanssa. Varmaankin voimaeläimeni Hugin ja Munin
taas raportoivat näkemästään.

Öröltä yhteysalus *Ejskärillä* poistuessamme näyttäytyi merikotka. Ko-
mea laji on runsastunut Suomen saaristoissa, ryhtyen vähentämään me-
rimetsojen ja valkoposkikihanhien kasvaneita kantoja, mutta siinä sivussa
sen yleistyminen on ajanut haahkat ulkosaaristosta sisäsaaristoon.
Tämä tosiaan piti paikkansa: nuorien haahkojen parvia oli lähinnä si-
säsaariston puolella, ulkosaaristossa näkyi vain isokoskeloita ja pilkka-
siipiä.

Lueskelin Öröllä maineikkaan suomalaisen ekologin Ilkka Hanskin *Tut-
kimusmatkoja saarille*. Erittäin suositeltavaa kirjallisuutta. Kasnäsiin pa-
latessamme havaittiin, että yhden retkikuntalaisen autosta oli hajonnut
jäähdytin ja sitä piti hoidella Taalintehtaalla vielä ennen kuin jatkoimme
Tvärminneen, jossa pimeys lankesi. Helsingissä oltiin vasta puolenyön
jälkeen.

Reflektioita suomalaisesta olotilasta

15. elokuuta 2017

Ennen poislähtöäni Kiovasta vitsailin tuttaville, ettei pienestä depressiosta kannata huolestua, koska alakulo on osa suomalaisena olemista. Kahden viikon Suomessa olon jälkeen asia on kaikkea muuta kuin vitsi. Ja nyt pitäisi sentään vielä olla kesä – valoa riittää yhä iltaisin yli iltayhdeksän ja aurinko herättää aamuisin jos herätyskello ei. Masennus olisi epäilemättä paljon lohduttomampi jos olisin landannut tänne loka-marraskuussa.

Kahden viikon aikana olen nähnyt auringon ainakin neljänä päivänä. Se on luultavasti enemmän kuin suomalaiset näkivät kesä- ja heinäkuiden aikana, joten minun pitäisi vain olla tyytyväinen ja hiljaa. Niillä on erivapaus valittaa, jotka ovat eläneet lottovoitossa koko kesän, eivätkä hilluneet jossain vehreämmän ruohon mailla tahi etelän auringossa. Jossain, missä hedelmät roikkuvat puissa ilmaisina, eikä ihmisen tarvitse raataa aamusta iltaan veronsa ja pakolliset velkansa maksaakseen.

Tosiasia nyt vain on, että elämänlaatu on lähes kaikkialla, missä olen asunut, yleisesti ottaen parempaa kuin Suomessa. No, Afganistan oli ehkä poikkeus, ja ehkä Etiopiakin. Sen sijaan Beirut, Kiova ja Tartto – tai mikä tahansa paikka Länsi-Euroopassa – pesevät Helsingin mennen tullen, ainakin jos on palkkatuloilla ja pieninvestoinneilla elävä keskiluokan jäsen. Tämän toteaminen on sikäli epäreilua, että korkeampi elämänlaatu on helppo saavuttaa länsimaiselta työnantajalta palkkansa saavalle yksipätille, muttei niille, joiden paikallinen palkka riittää vaivoin pieneen luokkuun huudeilla ja päivittäiseen metromatkaan töihin ja takaisin.

Siinä ehkä on ongelman ydin. Asia kun on niin, että Suomessa mahdollisuus keskiluokkaiseen elämään on vain yläluokalla ja ylimmällä keskiluokalla. Alempaa keskiluokkaa edustava enemmistö kansasta elää elämää, joka useimmissa länsimaissa identifioituu alaluokkaiseksi: kädestä suuhun, kahdeksan tuntia töissä ja pari tuntia työmatkoilla, sitten

televisiota ja itse tehty halpa-ateria kotona. Päivästä, viikosta, kuukaudesta, vuodesta toiseen, kunnes lopulta pääsee sairaana eläkkeelle katsomaan televisiota ja syömään itse tehtyjä halpa-aterioita.

* * *

Miksi elämä Suomessa on niin kurjaa, vaikka tilastojen mukaan suomalaisten pitäisi olla mitä onnellisinta ja hyvinvoivinta kansaa? Syyt suomalaisen kurjuuteen eivät ole mikään mysteeri. Niitä on kolme: ilmasto, hintataso ja suomalainen kulttuuri.

Ilmasto on mitä on. Suomalaiset voivat ylpeillä sivilisaation reunalla elämisestä, ja ovat niin ammoon tehneetkin. Silloin kun vielä ymmärsivät olevansa rintamamaa, takanaan Länttä ja Eurooppaa. Edessään pohjoisesta nouseva kenraali talvi ja idän aroilta puhaltava tuuli, jossa voi kuulla Iivana Julman haamun nauravan. Suomalainen osasi vielä elää metsässä ja metsästä, osasi ja sai yrittää, ja rajamaiden elämässä ymmärrettiin epävarmuus normaalitilaksi. Kukaan ei vielä ajatellut, että koko kansa pitäisi kurjistaa alati paisuvien etuisuuksien takaamiseksi – samalla kun koko valtakunnan tulevaisuuden turvatakuut jätettiin itsepin-taisesti hankkimatta.

Missään muualla maailmassa kansakunnan ja kansantalouden ydin ei pyöri yhtä kylmissä olosuhteissa. Kanssamme muuten samoilla pohjoisilla leveysasteilla sijaitsevien valtioiden, kuten Ruotsin, Norjan, Venäjän ja Kanadan yhteiskunnista ja taloudesta suurin osa sijaitsee paljon Suomea eteläisemmillä tai atlanttisemmilla seuduilla. Suomalaiset voisivat aiempaa enemmänkin sisäistää tämän erityislaatuisuutensa ja yrittää jopa hyötyä siitä – sen sijaan, että yritetään elää kuin keskieuroppalaiset aivan toisenlaisissa luonnonoloissa.

* * *

Hintataso on vain osittain seurausta arktisesta ilmastosta. Ilmasto on vaikuttanut asumisen kalleuteen. Veronmaksajien kukkarosta ammen-netut tukiaiset leipävehnän viljelyyn Lapin perukoilla saakka samoin kuin puolivaltiolliset tukkurit ja kartellit ovat vaikuttaneet keskeisesti ruoan hintaan. Mutta suurin osa Suomen ylikorkeasta hintatasosta ja

siten siitä, että suomalaisilla ihmisillä on yksi Euroopan alimmista osto-voimista, johtuu verotuksesta. Erityisen pahasti elämänlaatuamme tuhoavat palveluja kurjistava arvonlisävero sekä yksityisen työllistämisen ja pienyrittämisen työmarkkinalliset esteet.

On jotenkin huvittavaa, kuinka ihmiset muualla maailmassa olettavat tilastouutisten ja suomalaisen henkselienpaukuttelun harhauttamina, että suomalaisilla nyt ainakin on varmasti varaa asua isoissa ja kauniissa asunnoissa, kuten saksalaiset ja amerikkalaiset, tai syödä joka päivä ravintolassa, kuten espanjalaiset ja kreikkalaiset. Lähi-idässä ja Afrikassa ihmiset yhtenänsä olettavat, että Suomessa meillä on tietysti kymmeniä palvelijoita joka kotitaloudessa, koska olemme niin rikkaita – ja koska Lähi-idässä ja Afrikassa jo alemman keskiluokan perheessä on yleensä vähintään yksi palvelija (sen lisäksi, että vaimot ovat kotona palvelijoiden työnjohtajina). Suomalaisena tällaiselle voi lähinnä hymähdellä.

Mutta onhan Suomi sentään niin rikas, että valtio takaa kansalaisilleen kaikki mahdolliset palvelut ihan ilmaiseksi, joten mihin palvelijaa enää tarvitaan? Turha sitten yrittää selittää, ettei ensinnäkään maksuttomuus tee suomalaisesta koulutuksesta tai suomalaisesta terveydenhuollosta ilmaisia – puhumattakaan siitä, etteivät julkiset palvelut Suomessa yleisesti ottaen ole edes maksuttomia, vaan niistä saa maksaa korkeampia asiointimaksuja kuin yksityiset palvelut halvemman hintatason maissa maksavat. Jos tarvitsen hammaslääkärinä, minun kannattaa ottaa lennot Ukrainaan pelkästään hammaslääkäreikettä varten. Se maksaa itsensä takaisin.

Suomalaisen elämän törkeä hinnoittelu johtaa kaikilla elämänalueilla kurjuuteen ja epävarmuuteen. Asiat jäävät tekemättä, koska ovat liian kalliita. Niissä maissa, joissa hintataso on yhtä kallis kuin Suomessa – esimerkiksi Ruotsissa, Norjassa ja Sveitsissä – ovat palkatkin selvästi suomalaisia parempia, joten kalliimpiin hintoihin on ihmisillä varaa. Näin ei ole Suomessa. Siksi suomalaisella ei ole varaa palkasta käteen jäävillä rippeillä elää samanlaista elämää kuin tavallinen saksalainen, belgialainen ja tanskalainen pystyvät elämään.

* * *

Suomalainen kulttuuri on kolmas olennainen syy Suomessa elämisen ankeuteen. Se on osittain reflektiota ilmasto-oloista ja ylikorkeiden hintojen sääntelyjärjestelmästä. Esimerkiksi suomalaisten katujen ja kaupunkiympäristöjen autius on seurausta sopeutumisesta ilmasto-oloihin, joissa suurin osa vuodesta vietetään automaattisesti kotioiloissa eikä kukaan vapaaehtoisesti lähde hengailemaan ulkotiloihin.

Sääntely on karsinut suomalaisten elämästä edulliset pienet palvelut. Suomessa aivokirurgikin joutuu käyttämään aikansa itse itsensä palvelamiseen sen sijaan että ostaisi palvelut lukemattomilta pieniltä yrityksiltä ympäröivästä urbaanista tilasta. Nykysuuntaus ajaa suomalaisia yhä enemmän siihen, että se, mitä ei voida tehdä kokonaan itse, ostetaan roboteilta netissä.

Suomalainen kulttuuri on siis osaltaan tulosta niistä ilmasto- ja sääntelyolosuhteista, joissa se joutuu elämään. Toisaalta hinnat ja sääntely heijastelevat suomalaisten kulttuurisia ominaispiirteitä: keskinkertaisuuden ja eleettömyyden suorastaan nihilististä yliarvostusta yhdistettynä uudempien aikojen psykokulttuuriseen kyvyttömyyteen hallita riskejä ja epävarmuutta.

Suomalaisen arjen ymmärtämisen syväkulttuurisia avaimia ovat *oletta-*
minen, odottaminen ja pettymys. Ne yhdistyvät suomalaisten käyttäytymistä hallitsevaan häpeäkulttuuriin.

Suomi on olettamisen ihmemaa. Suomalainen olettaa aina mieluummin kuin kommunikoi. Hän olettaa olettamisensa olevan jonkinlainen keino ohjata todellisuutta odotustensa mukaiseen suuntaan sen sijaan että todellisuus pitäisi kohdata esimerkiksi kysymällä toiselta ihmiseltä. Suomalainen odottaa asioita, eikä kyse ole englannin käsitteestä *wait* niinkään kuin käsitteestä *expect*. Se, että suomen kielessä nämä kaksi asiaa ilmaistaan samalla sanalla, kertoo paljon.

Suomalainen odottaa, ja olettaa yhteiskunnan tai yleisen todellisuuden vastaavan odotuksiinsa. Olisi häpeä joutua ilmaisemaan odotuksensa esimerkiksi kommunikaation keinoin, joten olettaminen on aina turvalisempää. Valitettavasti kausaaliketju johtaa vääjäämättä pettymykseen,

joka hallitseekin suomalaisen suhdetta todellisuuteen. Suomalainen olettaa ja odottaa, mutta kun todellisuus ei vastaakaan oletuksia ja odotuksia, hän tuntee syvää pettymystä.

Yleinen pettymyksen tunne luo alakuloa kaikkialle – sinnekin, missä suomalaisen pitäisi kaikella järjellä ajatellen nähdä ilonaiheita ja hyvää. Mutta ei. Suomalainen avioliitto päättyy yleensä avioeroon. Paras keino ehkäistä tätä on erota jo seurusteluvaiheessa. Tai olla seurustelematta, sillä vain ajatustenlukija voi oikeastaan vastata suomalaisen oletuksiin ja odotuksiin ilman että suomalainen joutuu pettymään ja alentumaan häpeälliseen kommunikaatioon (toki vasta siinä vaiheessa kun asioita on jo vatvottu hiljaisesti ties kuinka kauan).

Ei niin, etteikö suomalaisella ole syytäkin pettymykseensä. Onhan hän todennäköisesti uhrannut kaikki unelmansa, paiskinut ikävää työtä ohi elämänsä, yrittänyt olla mieliksi ympärillään oleville läheisolettajille ja läheisodottajille, eikä ole koskaan saanut – eikä koskaan tule saamaan – tästä kaikesta oikein minkäänlaista palkintoa. Ei elämänlaadun selvänä nousuna. Ei muiden suomalaisten arvostuksena. Suomalaisen on vaikea olla pettymättä omaan elämäänsä kun kaikki ympärillä ovat pettyneitä häneen. Eivät he sitä ehkä sano kuin kännissä, mutta olettavat kummin-kin. Suomalainen odotti elämältä enemmän, mutta yhtäkkiä se on vain ohi.

Edes suomalaisen elämänsä aikana Moolokin kitaan mättämät veromiljoonat eivät näy missään. Kaikki kadut ovat yhä remontissa, julkiset terveyspalvelut sitä surkeampia mitä suuremmiksi valtion terveys- ja sosiaalimenot paisuvat, eikä kukaan arvosta suomalaista hänen maksamiensa verojen tähden. Päinvastoin, arvostusta saa todennäköisemmin jos on viettänyt elämänsä saamapuolella. Verorahat ovat menneet valtionvelan ja alati kasvavan julkisen tukitaakan kasvattamiseen, eivät niiden keventämiseen.

Ei ihme, että suomalaisia katuja mittaillessa on tunnelma autio ja ankea. Autius on ehkä hyväkin asia. Suomalainen tarvitsee yksinäisyyttä, sillä eihän toisten suomalaisten iänikuista pettymystä ja valitusta jaksa kantaa päivät pääksytysten. Siitä saa aivan riittävän annostuksen siellä,

missä ihmisiä on pakko oletusarvoisesti kuunnella – työpaikoilla, kapa-koissa, tekopirteiden harrasteiden parissa. Sporassa ja dösässä on sentään oikeus olla vaiti ja tuijottaa eteensä mitään näkemättä, mitään kuulematta. Kuin viisas apina. Paitsi että kännykkään se ei päde, ja ihmisten puhuessa kännyköihinsä heidän valituksensa joka tapauksessa huokuu vastaan. Onneksi kimmeltävät sadepisarat kätkevät ikkunan takana olevan harmaan maailman.

* * *

Ulkomailla eläessäni en tainnut käydä kertaakaan *Flowssa*. En enää muista muuta kuin että sitä ennen taisin käydä siellä monena vuonna peräkkäin. Nyt menin lähinnä viedäkseni suojattini sinne. *Flow* kun on vain kerran vuodessa. Sen piti piristää.

Piristihän se vähän, vaikkemme olleetkaan festareilla pahimpaan hirmumyrsky aikaan, vaan vasta sunnuntaina. Erityisesti minua ilahdutti se, miten paljon kaikenlaista ironista ihmiset olivat pukeneet päälleen. Vieläpä retroironista. Ei sentään niin retroa, etteikö enemmistö olisi kuitenkin pitäytynyt *Converseihinsa* ja paljaisiin nilkkoihinsa, mutta silti yritystä saavuttaa olemisen ironinen keveys oli nähtävissä.

Minua on myös piristänyt nähdä valkoposkikihanhia ja meriharakoita käyskentelemässä Helsingin rannoilla ja nurmilla. Heti nähdessäni ensimmäisen parven valkoposkikihanhia Puotilan ja Rastilan välisestä metrostä matkallani Vuosaareen, tunsin iloa ja kaipauksen täyttymystä. Koko neljän vuoden aikana en nähnyt Ukrainassa ainuttakaan valkoposkikihanhea. Kuinka kaunis ja hyödyllinen lintu onkaan kyseessä! Niiden parvet muuttavat hyödytöntä ruohon liikakasvua ilmaiseksi – ja ilman koneellista parturointia – ravitsevaksi lihaksi ja arvokkaaksi lannoitteeksi.

Suomalaisille se ei tietenkään kelpaa. Suomalaisten luontosuhde on nykyisen sen kaltainen, että jokainen näkyvä laji pitäisi hävittää. Puut uhkaavat ihmisiä kaatumalla autojen päälle ja valkoposkikihanhet häiritsevät koirien, kissojen ja juoppojen paskottamista puistoissa.

* * *

Olen uuden asunnon omistaja, mutten pääse muuttamaan sinne. Lopulta, säästääkseni ystäväperhettä, jonka sohvilla asuimme, muutin tavarani ja suojattini uuteen väliaikaiskämppään. Se on masentava läävä, mutta mitään muuta ei löytynyt keskusta-alueelta kohtuuhintaan alle kuukau-
deksi. Suomalaisen itsepalveluyhteiskunnan tapaan mitään palveluja ei tietenkään ole. Kaikki pitää tehdä netitse, eikä mikään luvattu päde. Haussa rastitin yksityisen kylpyhuoneen ja vessan, mutta ne ovat jaetut tuntemattomien kanssa. Pesukone on rikki. Kaikki jaetut tilat olivat siivottomassa kunnossa. Tämä on kai sitä suomalaista laatua, josta maksetaan samoja hintoja kuin hyvässä hotellissa asumisesta muualla.

Muualla Euroopassa – muusta maailmasta puhumattakaan – ei tällai-
sessa paikassa asuisi kuin narkkareita tai laittomia siirtolaisia. Kuka tie-
tää vaikka naapurini sellaisia olisivatkin, eihän heitä juuri näe – tosin ää-
nistä päätellen luulen heidän olevan lähinnä ulkomaisia turisteja ja py-
syvämpää kämppää odottelevia opiskelijoita. Lontoo on ehkä poikkeus,
siellähän hyvätuloisetkin asuvat tällaisissa läävissä ylipöhöttyneen hin-
tatason vuoksi. Missään muussa maailman maassa ei tulisi kysymyk-
seenkään, että maksavan asiakkaan odotetaan siivoavan vessoja ja kor-
jaavan itse yhteiskäytössä olevia pesukoneita. Suomessa sen sijaan yh-
teydenottoihin vastaavat vain kalliit maksulliset pimpelipom-robotit ja
viestiä ”palaamme asiaanne aivan kohta” seuraa päiväkausien syvä hil-
jaisuus. Suomalaiset lienevät ainoa kansa maailmassa, jonka mielestä täl-
lainen on jotenkin hienoa, koska se on edistystä: ihmiset on kokonaan
korvattu toimimattomilla teknologisilla ratkaisuilla.

Mutta hiljaisuus, se on ehkä sittenkin parasta, mitä Suomella on tarjota,
kun satakielet ovat vaienneet eivätkä valkoposkihanhetkaan kaakata lä-
histöllä.

Kokemuksia koleudesta ja uusista aluista

27. elokuuta 2017

Luonani asunut georgialainen nuorukainen lähti tänään kohti Kaukasiaa ja minä istun kotona huolissani. Viimeisin viesti tuli surumielen sävyttämänä Riian lentokentältä. Tbilisiin hänen pitäisi laskeutua joskus aamuyöllä.

Kotikaukaasilla olisi ollut vielä kaksi kuukautta käyttämätöntä Schengen-aikaa olla Suomessa ilman oleskelulupaa. Toivottomuus valtasi kuitenkin alaa, kun jokainen toivonkipinä opiskelemaan pääsystä tässä koulutuksen ihmemaaksi kuvitellussa pohjoisen ankeudessa vähitellen hiipui. Kaikkialla tuli vastaan mahdottomuutta.

Suomessa on tarjolla vain kaikkea ilmaiseksi tai ei mitään mistään hinnasta. Kaikkea ilmaiseksi on tarjolla niille, jotka pääsevät johonkin etuoikeutettuun kategoriaan – käytännössä työtä tekemättömille omille kansalaisille, pakolaisille ja turvapaikanhakijoille. Sen sijaan rehellisesti opiskelemaan haluava ulkomaalainen, jonka opinnoista maksettaisiin, ei Suomessa käy.

Lukioon ja ammattikouluun päästäkseen pitäisi olla pysyvä oleskelulupa, ja pysyvän oleskeluluvan saadakseen pitäisi ensin päästä opiskelemaan ylemmän asteen tutkintoa. Tai olla turvapaikanhakija. Mutta eihän poikaparka voi olla turvapaikanhakija, kun hänen ongelmansa liittyivät kotiväkivaltaan ja perheasioihin, siis tavallisten oikeiden ihmisten ongelmiin, eivätkä mihinkään eksoottiseen terrorismiin.

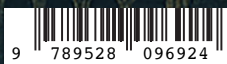
Onneksi muuan hänen ystävänsä Georgiassa aikoo nyt mennä aikuislukioon ja he yrittävät päästä sinne yhdessä, jolloin saisivat kurotuksi umpeen nuo menetetyt kolmisen vuotta. Se, mikä yksin on tuntunut mahdottomalta, tuntuu yhtäkkiä mahdolliselta, kun on kaveri, jonka kanssa mennä yhdessä. Olen iloinen, että poika onnistui tekemään päätöksensä ihan itse – halusi itse lähteä takaisin, ettei koulujen alkaminen taas

A stylized, painterly illustration of European architecture, featuring a prominent church spire with a cross on top, and various other buildings with arched windows and domes. The color palette is dominated by warm, golden-yellow and brown tones, giving it a vintage or historical feel. The style is somewhat abstract, with visible brushstrokes and a textured background.

Sudenhuutelijan päiväkirjat on koostettu kirjailijan vuosien aikana kirjoittamista blogiteksteistä, jotka vaihtelevat päiväkirjamaisista merkinnöistä esseistiikkaan. Mahtuupa joukkoon myös pakinamaisella otteella kirjoitettua ihmettelyä maailmanmenosta. Monet hänen maailmanpoliittisista arvioistaan ovat sittemmin osoittautuneet osuviksi.

Sarjan kolmas kirja kattaa vuodet 2017-2022, joiden aikana kirjailija asuu ja työskentelee Helsingissä ja Brysselissä. Suomea ja Eurooppaa tarkastellaan nyt samanlaisella itseironisella kriittisyydellä kuin eksoottisempia maailmankolkkia aiemmissa kirjoissa. Pandemia ja poliittiseen populismiin siivittävä kulttuurikamppailu saavat osansa terävästä alkalaiskritiikistä. Välillä vierailaan Kaakkois-Aasiassa, Pohjois-Afrikassa, Välimeren-maissa ja Latinalaisessa Amerikassa.

"Sudenhuutelijan päiväkirjat III on rehellinen, älykäs ja henkilökohtainen alkalaiskuva, jossa yhdistyvät omakohtainen kokemus, yhteiskunnallinen havainnointi ja kulttuurinen reflektio. Se ei mielistele lukijaa, vaan haastaa ajattelemaan ja ottamaan kantaa - tai ainakin kokemaan, mitä on olla sudenhuutelijä maailmassa, joka usein kuulee liian myöhään."

9

789528 096924